7/847

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/ 3697
KONU : Soru Önergesi

.../07/2003

15 TEMMUZ 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 26.06.2003 gün ve KAN.KAR.MD A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/847-2345/8947 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen Edirne Milletvekili Sayın Rasim ÇAKIR'a ait 7/847-2345 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin, Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER:
EK - 1 Görüş 7/847-2345 (1 adet-2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Rasim ÇAKIR
Edirne Milletvekili

Esas No : 7/847-2345

Soru) Türkiye uzun yıllardan beri ihracatçısı olduğu yüzyılımızın en stratejik maddeleri olan tarım ürünleri besin maddelerimizi ithal eder durumdadır. Bu temel besin maddelerimizden olan pirinç ve bunun hammaddesi çeltik üretimi Trakya'da Meriç Havzası'nda – İpsala – Meriç ovalarında yapılmakta olup, Türkiye genelinde %44 çeltik bu bölgede yetişmekte olup tür itibariyle birçok dünya ülkesi ile yarışacak düzeydedir. Ülkemizde ve bölgemizde çeltik üreticilerinin büyük çoğunluğu ileri yetiştirme teknikleri kullanmaktadır. Türkiye'de yıllık 520 bin ton ihtiyaca karşılık üretim 200 bin tonlardadır. (2002 verileri). Trakya'da ise 2001 verilerine göre 169.329 ton çeltik üretimi yapılmıştır.

Çeltik üretimi ekim ve hasat açısından zor bir üretimdir. Diğer taraftan Ergene Nehri Kirliliği çeltik arazilerini olumsuz etkilemekte, 4. sınıf su karakterinde olan Ergene Suyu DSİ XI. Bölge Müdürlüğü kararları ile tarımsal sulamada, çeltik sulamalarında kullanılmamaktadır.

Bütün bunların yanında pirinç ithalatı üretim maliyetlerinin fazla olduğu nedeniyle desteklenmeyen yerli pirincin rekabet gücünü azaltmakta ve fiyat düşüşleri sonucunu doğurmaktadır. Bu da, mazot ve ilaç ve gübre girdisi pahalı olan çeltik üretiminin maliyetlerini karşılayamaz noktalara gelmesine sebep olmuştur. Bu güç koşullarda, yerli çeltik üreticisi ve ulusal çeltik üreticisi üretim yapmaktan vazgeçer hale gelmiştir.

Bakanlık olarak çeltik üretiminin gelişmesini sağlamak amacı ile haksız rekabet durumunda olan ithal pirincin ithalatını sınırlandırma veya yasaklamayı düşünüyor musunuz?

Cevap) Ülkemizin taraf olduğu DTÖ Anlaşmalarına göre, sağlık ve bitki sağlığı önlemleri dışında gıda maddeleri ithalatında herhangi bir kısıtlama yapılmayacağı taahhüt edilmiştir.

Buna rağmen;

-Ülkemizde tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini sağlamak,

-Yerli üretimimizi değerlendirmek,

-Üreticilerimizi haksız rekabete karşı korumak,

-Tarım sektörümüzü İthal gıda maddeleri karşısında rekabet edebilir düzeye getirebilmek amacıyla, Bakanlığımız ülkemiz üretiminde önemli yeri olan bazı ürünlere belirli dönemlerde ve miktar kısıtlamaları uygulayarak ithalata esas kontrol belgesi düzenlemektedir. Bu uygulama, ülkemizi uluslar arası arenada zaman zaman sıkıntı içinde bırakmaktadır. Pirinç ve çeltikte, bu kapsamda olan tarımsal ürünler arasında yer almaktadır.

Türkiye'nin ekolojisi, çeltik tarımına uygundur ve Edirne çeltik üretim potansiyeli yüksek olan bir ilimizdir. Gelişmekte olan ülkeler sınıfında olan Türkiye'nin döviz kaybının önlenmesi bakımından, çeltik üretiminin artırılması zorunludur. 2002 yılı çeltik üretimimiz 400 bin tondur. İthalatımız ise 135 bin ton olup, değeri 24 milyon $ civarındadır.

Bakanlığımızca yürütülmekte olan Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi'nin alt faaliyetlerinden olan Çeltik Üretimini Geliştirme Projesi, Edirne ilini de kapsamaktadır. Çeltik, Bakanlığımız ilgili kuruluşu Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü'nün destekleme alım kapsamında bulunmaktadır.

Çeltik üretiminin desteklenmesi konusunda; ülkemizde üretim açığı bulunan ve iç tüketimin ithalat yolu ile karşılandığı ürünlerde, üretimi artırmak için öngörülen destekleme prim miktarları, bu ürünlerin ekonomiye katkıları, stratejik önemleri, dünya üretimindeki payımız ile yıllık bütçe imkanlarımız göz önünde bulundurularak belirlenmektedir.

Ancak, halen uygulanmakta olan destekleme politikaları çerçevesinde, çiftçilerimize ödenen Doğrudan Gelir Desteği ve Mazot Desteğinden, çeltik üreticilerimiz de faydalanmaktadır.